AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

AND

THE GOVERNMENT OF SERBIA AND MONTENEGRO

ON

THE PROTECTION AND PRESERVATION OF CERTAIN CULTURAL PROPERTIES

The Government of the United States of America and the Government of Serbia and Montenegro, (hereafter referred to as parties)

Desirous of successful mutual cooperation in the field of cultural heritage,

Convinced that such an agreement will contribute to the strengthening of numerous contacts between the two states,

Bearing in mind the respect due to fundamental human rights, and seeking to promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial and religious groups,

Convinced that each culture has a dignity and a value which must be respected and preserved, and that all cultures form part of the common heritage belonging to all mankind,

Desiring to enhance the protection of cultural heritage and provide access to treasures of national and world culture without discrimination,

Considering that deterioration or disappearance of items of the cultural heritage constitutes an impoverishment of the heritage of all the nations of the world,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized both nationally and internationally among states working in close cooperation,

Considering the principles of the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, and

Desirous of elaborating concrete steps in furtherance of the principles and purposes of the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage with respect to certain items of cultural heritage of the victims of genocide,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Each Party will take appropriate steps to protect and preserve the cultural heritage of all national, religious, or ethnic groups (hereafter referred to as "groups") that resided in its territory, including victims of genocide during the Second World War.

The term "cultural heritage" for the purposes of this Agreement means places of worship, sites of historical significance, monuments, cemeteries, and memorials to the dead, as well as archival materials relating thereto.

ARTICLE 2

The Parties shall cooperate in identifying a list of appropriate items, which fall within the scope of Article 1, particularly those which are in danger of deterioration or destruction.

ARTICLE 3

Each Party will ensure that there is no discrimination, in form or in fact, against the cultural heritage of any group referred to in Article 1 or against the nationals of the other Party in the scope and application of its laws and regulations concerning:

(a) the protection and preservation of their cultural heritage;
(b) the right to contribute to the protection and preservation of their cultural heritage; and
(c) public access thereto.

ARTICLE 4

In cases where a group concerned, referred to in Article 1, is unable, on its own, to ensure adequate protection and preservation of its cultural heritage, each Party shall take special steps to ensure such protection and preservation of cultural heritage within its territory and shall invite the cooperation of the other Party and its nationals where assistance is required for this purpose.

ARTICLE 5

Properties of cultural heritage, referred to in Article 4, that are of special significance shall be designated in a list of items of cultural heritage. Such a list shall be publicly announced and communicated to competent state and local authorities.

All properties of cultural heritage so designated shall be protected, preserved, and marked in the manner stipulated by valid legal internal regulations of either Party. Public access thereto shall be ensured.

Such a list of items of cultural heritage shall be designated by the Commission referred to in Article 6 hereof. The Commission may also designate properties for inclusion in the list at any time.

ARTICLE 6

A Joint Cultural Heritage Commission (JCHC) is hereby established to oversee the operations of a list referred to in Articles 2 and 5, and to perform such other functions as are delegated to it by the Parties. Each Party shall appoint one or more member(s) to the JCHC, who may be assisted by alternates and advisers. Decisions of the JCHC shall require the assent of all members. The Parties shall cooperate in supplying the JCHC with access to the items of cultural heritage and information necessary for the execution of its responsibilities.

Each Party through its representative on the JCHC referred to in the first paragraph hereof may request that special arrangements, as appropriate, be worked out under the procedures of the JCHC to protect and preserve the cultural heritage in the territory of the other Party of groups not covered under Article 1, in cases where such cultural heritage is associated with the cultural heritage abroad of citizens of the requesting Party and is in need for any reason of protection and preservation. The other Party will consider steps, within the scope of its laws and regulations, to respond to the request.

The United States Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad shall be the Executive Agent for implementing this Agreement on behalf of the United States of America. The Ministry of Foreign Affairs of Serbia and Montenegro, the Ministry of Culture of the Republic of Serbia and the Ministry of Culture of the Republic of Montenegro shall be the Executive Agents for implementing this Agreement on behalf of Serbia and Montenegro. Either Party may, by diplomatic note to the other, change its Executive Agent.

ARTICLE 7

Nothing in this Agreement shall be construed to relieve either Party of its obligations under the 1972 Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage or any other agreement for the protection of cultural heritage.

ARTICLE 8

This Agreement shall be implemented in accordance with the laws and regulations of both countries and the availability of funds.

ARTICLE 9

Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be submitted to the Agents referred to in the third paragraph of Article 6.

ARTICLE 10

This Agreement shall enter into force on the last date of the exchange of diplomatic notes by which the Parties inform each other about the fulfillment of their respective legal requirements for entry into force. It may be amended by mutual written agreement of the Parties.

This Agreement shall remain in force until terminated by either Party giving six months prior written notice through diplomatic channels to the other Party of its intention to terminate this Agreement.

DONE at New York **, on this** 24th **day of** September **2004, in duplicate, in the English and Serbian languages, each text being equally authentic.**

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF SERBIA AND MONTENEGRO:

AGREEMENT IN SERBIAN

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА
И
ВЛАДЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ
О ЗАШТИТИ И ОЧУВАЊУ
ОДРЕЂЕНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Влада Сједињених Америчких Држава и Влада Србије и Црне Горе (у даљем тексту: Стране) -

У жељи да са успехом међусобно сарађују у области културног наслеђа,

Уверене да би такав споразум допринео јачању бројних контаката између две државе,

Имајући на уму поштовање основних људских права, и тежећи бољем разумевању, толеранцији и пријатељству међу свим народима, припадницима расних и верских група,

Уверене да свака култура има достојанство и вредност који се морају поштовати и сачувати, и да све културе чине део заједничког наслеђа које припада целом човечанству,

Желећи да побољшају заштиту културног наслеђа и омогуће приступ националном и светском културном благу без разлике,

Сматрајући да се пропадањем или нестанком објеката културног наслеђа осиромашује наслеђе свих народа света,

Сматрајући да заштита културног наслеђа може да буде ефикасна само ако се организује и на националном и на међународном нивоу између држава које блиско сарађују,

Имајући у виду принципе Хелсиншког завршног акта Конференције о европској безбедности и сарадњи, и

У жељи да се разраде конкретне мере у правцу остваривања принципа и циљева Конвенције о заштити светског културног и природног наслеђа из 1972. године у односу на одређена добра из културног наслеђа жртава геноцида,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Свака Страна ће предузимати одговарајуће мере у циљу заштите и очувања културног наслеђа припадника свих националних, верских или етничких група (у даљем тексту «групе»), који живе или су живели на њеној територији, укључујући жртве геноцида из Другог светског рата.

Термин «културно наслеђе» за потребе овог споразума означава верске објекте, места од историјског значаја, споменике, гробља и меморијална обележја мртвима, као и одговарајући архивски материјал.

Члан 2.

Стране ће сарађивати на састављању листе одговарајућих добара културног наслеђа из члана 1, посебно оних којима прети опасност од пропадања или уништења.

Члан 3.

Свака Страна ће обезбедити да нема дискриминације, формалне или стварне, у односу на културно наслеђе било које групе из члана 1, или у односу на држављане друге Стране у оквирима својих закона и прописа и њихове примене, а тичу се:

(а) заштите и очувања њиховог културног наслеђа;
(б) права да доприносе заштити и очувању њиховог културног наслеђа, и
(ц) јавног приступа том наслеђу.

Члан 4.

У случајевима када односна група која се помиње у члану 1, није у стању да сама обезбеди одговарајућу заштиту и очување свог културног наслеђа, свака Страна предузима посебне мере обезбеђења заштите и очувања културног наслеђа на својој територији и позива другу Страну и њене држављане на сарадњу где је помоћ потребна ради испуњења овог циља.

Члан 5.

Добра културног наслеђа, из члана 4, која су од посебног значаја биће означена на листама објеката културног наслеђа. Те листе биће објављене и достављене надлежним државним и локалним властима.

Сва тако означена добра културног наслеђа биће заштићена, сачувана и обележена на начин предвиђен важећим унутрашњим правним прописима било које Стране. Таквим добрима биће омогућен јавни приступ.

Такве листе објеката културног наслеђа одређује Комисија из члана 6 овог Споразума. Комисија може да одреди и добра која у свако доба могу бити стављена на листу.

Члан 6.

Образује се Заједничка комисија за културно наслеђе (ЗККН) ради надзора над активностима у вези са листом из чланова 2 и 5, као и обављања других функција које јој Стране повере. Свака Страна ће именовати једног или више чланова у ЗККН, којима могу помагати заменици или саветници. За одлучивање је потребна сагласност свих чланова ЗККН. Стране сарађују у обезбеђивању приступа ЗККН објектима културног наслеђа и информацијама неопходним за извршавање њених надлежности.

Свака Страна, преко свог представника у ЗККН поменутог у првом ставу, може, по потреби, да захтева разраду специјалних аранжмана у складу с процедурама ЗККН, ради заштите и очувања културног наслеђа на територији друге Стране група које нису обухваћене чланом 1, у случајевима када је такво културно наслеђе повезано с културним наслеђем у иностранству грађана Стране која тражи и којем је из било ког разлога потребна заштита и чување. Друга Страна ће, у оквиру својих закона и прописа, размотрити мере за удовољавање том захтеву.

Комисија Сједињених Држава за заштиту америчког наслеђа у иностранству биће извршни орган за спровођење овог Споразума у име Сједињених Америчких Држава. Министарство спољних послова Србије и Црне Горе, Министарство културе Републике Србије и Министарство културе Републике Црне Горе биће извршни органи за спровођење овог споразума у име Србије и Црне Горе. Свака Страна може, упућивањем дипломатске ноте другој Страни, да промени свој извршни орган.

Члан 7.

Ништа у овом споразуму неће се тумачити тако да било коју Страну ослобађа од њених обавеза које произилазе из Конвенције о заштити светског културног и природног наслеђа из 1972. године, или било ког другог споразума о заштити културног наслеђа.

Члан 8.

Овај споразум примењује се у складу са законима и прописима обе државе и расположивим средствима.

Члан 9.

Спорови у погледу тумачења или примене овог споразума упућују се на решавање органима поменутим у трећем ставу члана 6.

Члан 10.

Овај споразум ступа на снагу датумом последње од размењених дипломатских нота којима се Стране међусобно обавештавају да су испуњени услови предвиђени њиховим унутрашњим законодавствима за ступање споразума на снагу. Споразум се може изменити писменом сагласношћу обеју Страна.

Овај споразум остаје на снази све док било која од Страна шест месеци унапред дипломатским путем не достави писмено обавештење другој Страни о својој намери да откаже овај споразум.

САЧИЊЕНО у .....дана ..... 2004. године у два примерка, на српском и енглеском језику, при чему су оба текста једнако веродостојна.

ЗА ВЛАДУ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА:

ЗА ВЛАДУ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ: